

METODECENTRET

Center for Innovation & Metodeudvikling

Hvordan går det med de unge i MST? Resultater 2007-2013.

Arbejdsrapport april 2014

Hvordan går det med de unge i MST? Resultater 2007-2013

- Arbejdsrapport april 2014

©METODECENTRET

Udgivet af:

Metodecentret

Olof Palmes Allé 19

8200 Aarhus N

Forfatter:

Simon Østergaard Møller

Specialkonsulent

Mail: simmoel@rm.dk

Udgivet april 2014

Download på www.metodecentret.dk

Der kan frit citeres fra denne udgivelse, korrekt angivelse er: Møller, S. Ø. 2014. *Hvordan går det med de unge i MST? Resultater 2007-2013 – Arbejdsrapport april 2014*. Aarhus N: Metodecentret.

Indhold

RESUMÉ	1
OM DATAMATERIALET	2
MSTS MÅLGRUPPE	2
SKOLEGANG OG BESKÆFTIGELSE	3
KRIMINALITET	4
MISBRUG	6
ANBRINGELSER UDEN FOR HJEMMET	7

Resumé

Multisystemisk Terapi (MST) er et intensivt behandlingstilbud målrettet unge i alderen 12 til 17 år, som har alvorlige adfærdsproblemer. Metoden blev introduceret i Danmark i 2003 som et 3-årigt afprøvningsprojekt finansieret af det daværende Socialministerium. Afprøvningen blev afsluttet af en resultatevaluering, hvis afsluttende rapport udkom i april 2008. Evalueringen viste blandt andet, at MST reducerede de unges problemadfærd og styrkede de unges familierelationer.

I dag anvendes MST fortsat i en række kommuner og behandlingsprogrammet er nu forankret i MST-Danmark, som er en del af Metodecentret. Der er imidlertid ikke gennemført evaluering af MST-behandlingen i Danmark siden evalueringen i 2008. Derfor præsenterer vi i denne rapport en opdatering af, hvordan det går de unge, der modtager MST-behandling i Danmark.

Vi undersøger udviklingen hos de unge på tre resultatmål:

- Fravær fra skole eller arbejdsplads
- Kriminalitet
- Misbrug

MST har også til formål at modvirke anbringelser af de unge uden for hjemmet. Grundet begrænsninger i det foreliggende datamateriale, er det imidlertid ikke muligt at vurdere ungegruppens udvikling på dette resultatmål (læs mere herom senere).

Analysen baserer sig på de data, som MST-terapeuterne har indberettet i forbindelse med ind- og udskrivning fra MST samt de opfølgingsundersøgelser 6, 12 og 18 måneder efter endt behandling, som MST-Danmark løbende foretager af tidligere MST-forløb gennem telefoninterviews med de unge forældre.

Analysen viser, at:

- Andelen af unge med ubegrundet fravær i skolen eller på arbejde reduceres med 61 % fra indskrivning til udskrivning af MST-behandlingen, og at denne udvikling fastholdes over tid.
- Andelen af unge, som begår kriminalitet reduceres med 61 % fra indskrivning til udskrivning og over tid fastholdes reduktionen på over 40 %.
- Andelen af unge, som har misbrugsproblemer reduceres med 57 % fra indskrivning til udskrivning. Der er dog ikke oplysninger i opfølgingsmålingerne, der belyser om denne udvikling fastholdes over tid.

Om datamaterialet

I perioden 2007-2010 er der løbende blevet indsamlet data vedrørende de unge i MST ved ind- og udskrivning. Siden 2011 er det imidlertid kun de to MST-teams i Aarhus Kommune, der er fortsat med at indberette disse data. Det betyder, at datasættet ikke er lige så tæt for perioden 2011-2013 som i den foregående periode. Som det fremgår af tabellen nedenfor er 19 pct. af alle sagerne i datasættet fra 2011-2013, mens 79 pct. af sagerne er fra 2007-2010. Som det ses, er der i datasættet også medtaget enkelte sager, som blev påbegyndt i slutningen af 2006. I alt indeholder datasættet 570 MST-forløb.

Tabel 1. Fordeling af MST-forløb på indskrivningsår.

ÅR	PCT.	ÅR	PCT.
2006	2	2011	7
2007	18	2012	8
2008	18	2013	4
2009	26	I alt	100
2010	17		

Den manglende tæthed i datamaterialet kan potentielt medvirke til en skævhed i analysen, hvis resultaterne fra de to MST-teams fra Aarhus Kommune adskiller sig systematisk fra de øvrige MST-teams i landet. Vi har derfor undersøgt under hvert resultatmål undersøgt, om der er signifikante forskelle i analyseresultaterne mellem gruppen af MST-forløb fra perioden 2007-2010 og gruppen af MST-forløb fra perioden 2011-2013.

MSTs målgruppe

Målgruppen for MST omfatter unge i alderen 12 til 17 år, som har alvorlige adfærdsproblemer. Det kan fx omfatte pjækkeri fra skolen, kriminalitet, misbrug eller aggressiv og truende adfærd. Den unge skal være hjemmeboende under MST-forløbet, dog kan MST i nogle tilfælde også anvendes forberedende i forbindelse med hjemgivelse fra en anbringelse. I disse tilfælde starter et MST-forløb typisk 3-5 uger inden den unge flytter hjem.

I datasættet fremgår det, at MST i højere udstrækning anvendes til drenge end til piger. Således er 61 % af de unge i de gennemførte MST-forløb drenge, 39 % er piger.

Tabel 2. Fordeling af MST-forløb på de unge alder ved indskrivning.

ALDER	ANTAL	PCT.
Under 12 år	16	3
12-14 år	242	43
15-17 år	307	54
I alt	565	100

Endvidere ses en lille overvægt af unge mellem 15 og 17 år, der udgør 54 % af de gennemførte forløb, mens 43 % er de unge var mellem 12 og 14 år på tidspunktet for MST-forløbets gennemførelse. En lille andel på 3 % var under 12 år gamle.

Skolegang og beskæftigelse

Hovedparten af de unge i MST-forløbene var indskrevet i et skoletilbud ved MST-behandlingens begyndelse. I de sager, hvor den unge var tilmeldt et skoletilbud ved behandlingens start, var pjækkeri et udbredt problem. Således har 77 % af de unge i datamaterialet ubegrundet skolefravær ved indskrivningen til MST.

Nedenstående tabel 3 viser i hvilket omfang de unge pjækker. Som det fremgår, er der blandt de som pjækker for en knap en tredjedels vedkommende tale om en daglig foreteelse, mens lidt mere end halvdelen pjækker ugentligt.

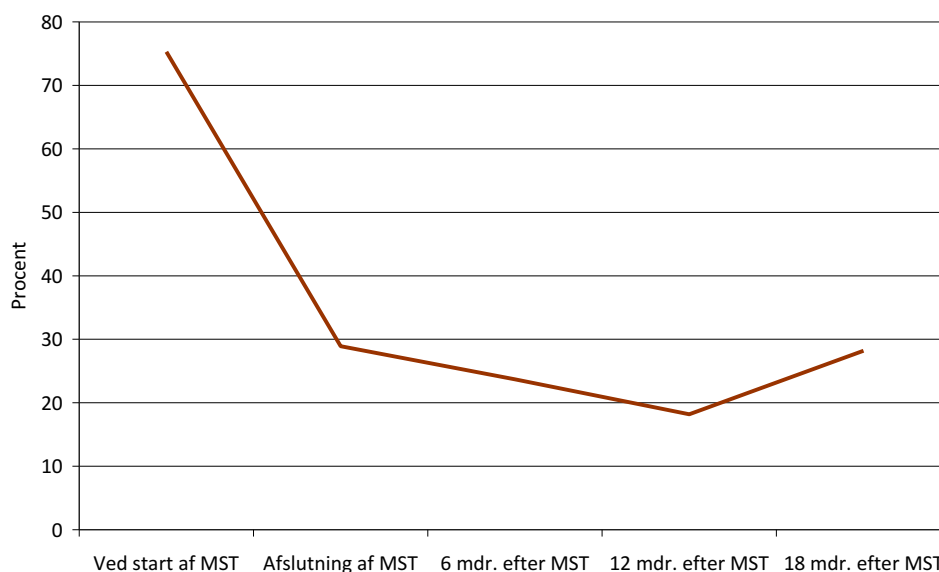
Tabel 3. Hyppighed af ubegrundet skolefravær ved indskrivning til MST, besvarelser fra MST-teams.

	PCT.
Hver dag	29,8
Hver uge	55,1
Hver måned	10,5
Ved ikke	4,7
I alt	100,0
N	363

Vi ser nu nærmere på, hvordan andelen af unge i MST-behandlingen, som pjækker fra skole udvikler sig fra indskrivningen til udskrivningen af MST og i de efterfølgende 6, 12 og 18 måneder.

Som det fremgår af nedenstående figur 1, falder andelen af unge, som har ubegrundet fravær i skolen fra 75 % ved behandlingens begyndelse til 29 % ved behandlingens afslutning. Andelen falder yderligere i de næste måneder, hvor 24 % de unge pjækkede ved 6 måneders opfølgningen og 18 % ved opfølgingsmålingen 12 måneder efter afsluttet behandling. Ved målingen efter 18 måneder er andelen steget igen til 28 %.

Figur 1. Udvikling af andelen af unge i MST, som passer skole eller arbejde uden fravær.

N = 494 (ved start), 394 (ved afslutning), 257 (efter 6 mdr.), 214 (efter 12 mdr.), 181 (efter 18 mdr.)

Note: Udviklingen er signifikant på 99 %-niveau (McNemar-test).

Der er således tale om en reduktion i andelen af unge med ubegrundet fravær på mellem 61 % og 76 %. Denne udvikling er ikke signifikant forskellig mellem gruppen af MST-forløb fra perioden 2007-2010 og gruppen af MST-forløb fra perioden 2011-2013.

Kriminalitet

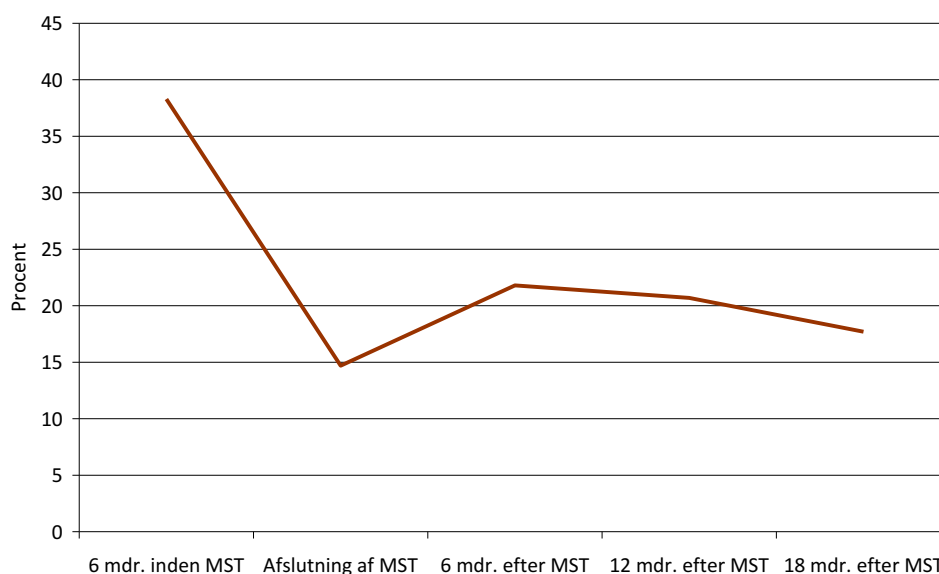
Ved indskrivningen har de forskellige MST-teams også svaret på, hvorvidt den enkelte unge har begået kriminalitet inden for de sidste 6 måneder op til indskrivningen. Det er tilfældet for 38 % af de unge.

Den type kriminalitet, som denne gruppe unge oftest har begået er tyveri, hvilket er tilfældet for 70 % af de unge, der har begået kriminalitet i de 6 måneder op til indskrivningen af MST. Derefter følger vold i 25 % af tilfældene og færdselsforseelser i 18 % tilfældene.

Nedenstående figur 2 viser udviklingen i andelen af unge i MST-behandlingen, som har begået kriminalitet. Figuren sammenligner andelen af unge, som de enkelte MST-teams

ved indskrivningen i MST oplyser har begået kriminalitet de sidste 6 måneder, med besvarelser hhv. ved udskrivning og efter 6, 12 og 18 måneder. Ved udskrivningen og i opfølgingsmålingerne er der blevet spurgt til, hvorvidt de unge er sigtet for en kriminel handling begået i de foregående 6 måneder.

Figur 2. Udvikling i andelen af unge i MST, som begår kriminalitet.

N = 554 (ved start), 394 (ved afslutning), 257 (efter 6 mdr.), 213 (efter 12 mdr.), 181 (efter 18 mdr.)

Note: Udviklingen er signifikant på 99 %-niveau (McNemar-test).

Som det fremgår af figuren falder andelen af unge som har begået kriminalitet fra 38 % ved indskrivningen til 15 % ved udskrivningen. Derefter stiger den igen, således at 22 % af de unge var sigtet for kriminalitet begået i de 6 måneder efter udskrivningen var MST. Ved opfølgingsmålingen efter 12 måneder, var 21 % af de unge sigtet for kriminalitet begået i de foregående 6 måneder, mens det tilsvarende tal var 18 % for de unge, som indgik i opfølgningen efter 18 måneder.

Samlet er der således tale om et fald i andelen af unge med kriminel adfærd på mellem 42 % og 61 %.

Tendensen er den samme for gruppen af MST-forløb fra perioden 2007-2010 og gruppen af MST-forløb fra perioden 2011-2013, dog med den undtagelse, at lidt færre unge havde begået kriminalitet ved indskrivningen og ved opfølgningen efter 6 måneder i gruppen af MST-forløb fra 2011-2013.

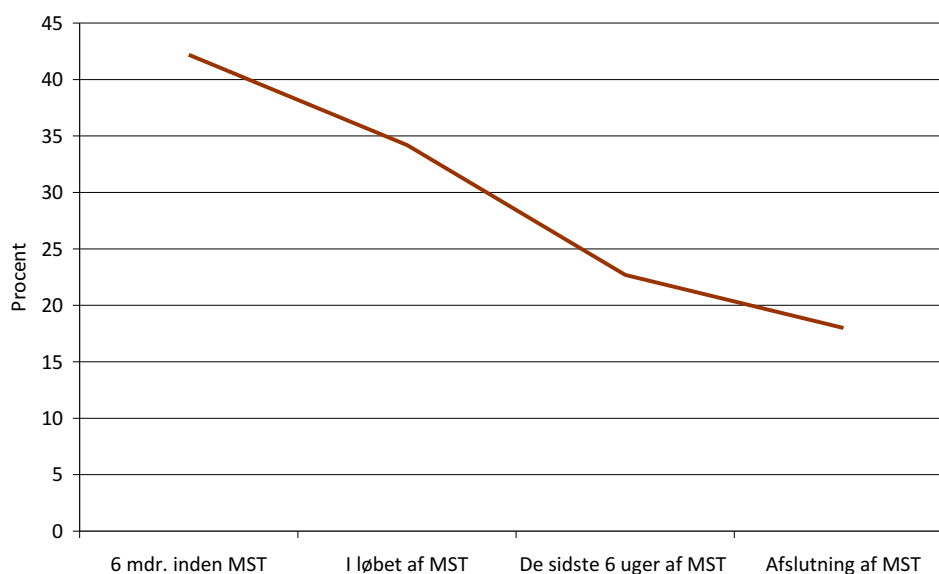
Misbrug

En stor del af de unge i MST-behandling har eller har haft et rusmiddelmisbrug i perioden op til indskrivningen til MST. Fra indskrivningsbesvarelserne oplyses det således, at 42 % af de unge har haft et misbrug af rusmidler de sidste 6 mdr. op til indskrivningen.

De rusmidler som hyppigst blev misbrugt blandt de unge er hash, hvilket gør sig gældende for 87 % af de misbrugende unge. For alkohol og andre euforiserende stoffer er disse blevet misbrugt i perioden op til indskrivning af henholdsvis 24 % og 23 % af de unge.

Nedenstående figur viser udviklingen i andelen af unge med misbrugsadfærd inden for de 6 måneder inden indskrivningen til MST, i løbet af behandlingen, de sidste 6 uger og ved afslutning af MST. Det er desværre ikke gennemført opfølgingsmålinger af de unges misbrugsadfærd, hvorfor de ikke indgår i figuren.

Figur 3. Udvikling i andelen af unge i MST med rusmiddelmisbrug.

N = 372 (6 mdr. inden MST), 339 (i løbet af MST), 326 (de sidste 6 uger af MST), 394 (afslutning af MST)

Note: Udviklingen er signifikant på 99 %-niveau (McNemar-test).

Figuren viser en klar tendens til, at færre unge har misbrugsadfærd i løbet af MST-behandlingen. Hvor 42 % af de unge angives til at have misbrugt rusmidler i de 6 måneder inden indskrivning til MST, er denne andel faldet til 18 % ved afslutningen af MST. Det svarer til et fald på 57 %.

Det er dog vigtigt at understrege, at denne udvikling skal fortolkes med varsomhed, da de unges misbrugsadfærd ikke kan forventes at være konstant over tid. Der er således ikke

42 % af de unge, som angives at have misbrugsadfærd på selve *indskrivningstidspunktet*. Dette tal oplyses til "kun" at gælde 24 %. Dette indikerer, at de unge kan have et misbrug i en periode, hvilket kan følges af en periode uden misbrug, hvorefter misbruget evt. kan genopstå. Det er derfor nødvendigt at fortolke udviklingen med forsigtighed, specielt da datamaterialet ikke indeholder opfølgingsmålinger, der beskriver de unges evt. misbrugsadfærd over en længere periode.

På misbrugsområdet er der i øvrigt signifikante forskelle mellem gruppen af MST-forløb fra perioden 2007-2010 og gruppen af MST-forløb fra perioden 2011-2013. Udviklingstendensen med faldende misbrug er den samme, men på alle målepunkterne har gruppen fra 2011-2013 flere unge med misbrugsadfærd. Dette skyldes givetvis, at datamaterialet i denne periode indeholder et antal forløb i det tilpasningskoncept i MST, der betegnes MST-CM (*contingency management*), der er en særlig MST-behandling målrettet unge med misbrug.

Anbringelser uden for hjemmet

På baggrund af datamaterialets oplysninger om de unge, er det ikke muligt på pålidelig vis at vurdere, hvorvidt MST-behandlingen har betydning for andelen af unge, der anbringes uden for hjemmet. Det skyldes både, at det er vanskeligt at etablere en baseline inden indskrivningen til MST-behandling og at opfølgingsmålingerne er upræcise på dette område.

I forbindelse med etablering af baseline er udfordringen at konstruere et mål for, hvor mange unge, der ville være blevet anbragt uden MST. Der findes i datamaterialet svar fra de forskellige MST-teams for, hvorvidt de unge tidligere har været anbragt, men selvom en del unge ofte oplever genanbringelser, er det ikke et pålideligt mål for, hvor mange unge, der ville være anbragt uden MST.

Terapeuterne i MST bliver i indskrivningsbesvarelser også bedt om at vurdere, hvorvidt den kommunale forvaltning har haft planer om at anbringe den unge eller om den unges forældre vedholdende har forsøgt at få en døgnanbringelse af den unge. Disse svar kan ses som en indikation på, hvor mange unge der kan beskrives som anbringelsestruede. Der er imidlertid en risiko for, at disse svar overvurderer hvor mange unge, der ville være blevet anbragt, hvis de ikke blev indskrevet i MST, da en ung i anbringelsesrisiko ikke nødvendigvis reelt bliver anbragt.

I forbindelse med opfølgingsmålingerne er problemstillingen, at der spørges til, hvorvidt de unge bor hjemme og ikke hvorvidt de unge er anbragt. Det må således forventes, at en del af de unge flytter hjemmefra som en del af deres naturlige udvikling efterhånden som de bliver ældre. At en ung ikke bor hjemme er således ikke nødvendigvis det samme som, at den unge er anbragt uden for hjemmet som følge af en kommunal foranstaltning.

På denne baggrund er det ikke muligt at beskrive udviklingen i andelen af unge, som reelt anbringes uden for hjemmet.